

Svar på skriftligt spørgsmål om regeringens åtgärder för att stödja sysselsättningen inom kreativa branscher och bland nyutexaminerade kulturarbetare

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 172/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Lohikoski /vänst:

Vad ämnar regeringen göra för att förbättra sysselsättningen inom de kreativa branscherna och i synnerhet för att stödja sysselsättningen bland nya kulturarbetare som utexaminerats mitt bland nedstängningarna under coronapandemin?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I statsminister Sanna Marins regeringsprogram (2019) har främjandet av kreativa branscher lyfts fram som ett av spetsområdena. Där har man antecknat att arbetsplatserna inom de kreativa branscherna ökar, andelen av bruttonationalprodukten ökar och arbetstagarnas arbetsförutsättningar förbättras. I programmet nämns inrättandet av Creative Business Finland som stöd för tillväxten inom de kreativa branscherna, påskyndande av branschernas tillväxtorientering samt stödjande av förnyelse som motsvarar framtidens utmaningar.

De kreativa branscherna har blivit viktigare för nationalekonomin och sysselsättningen än många traditionella branscher inom näringslivet och industrin. Enligt en publikation i färdplanen för den kreativa ekonomin utgör de kreativa branscherna nästan 4 procent av bruttonationalprodukten i Finland. De kreativa branschernas andel av bruttonationalprodukten är dock mindre i Finland än i de övriga nordiska länderna och lägre än genomsnittet för värdeökningen av EU-ländernas bruttonationalprodukt (7 %).

I regeringsprogrammet konstateras att omvälvningen inom arbetet och digitaliseringen inverkar så att arbetsplatser försvinner, men samtidigt uppstår nya, mer produktiva branscher, företag och arbetsuppgifter. Även globala fenomen såsom klimatförändringen eller coronapandemin medför stora strukturella förändringar i fältet för kreativ ekonomi.

För att uppnå målen i regeringsprogrammet inledde arbets- och näringsministeriet tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet arbetet med färdplanen för den kreativa ekonomin hösten 2019. Färdplanen för den kreativa ekonomin granskar tillväxt- och utvecklingsmöjligheterna

i tre centrala verksamhetsmiljöer som utnyttjar kreativ kompetens med tanke på utvecklingen av affärsverksamheten. Dessa är 1) innehåll som ska dupliceras, 2) kreativt kunnande som en tjänst med mervärde för kunder och 3) evenemang och unika produkter som vid utvidgning till alla upplevelser utanför den kreativa ekonomin omfattar verksamheten inom evenemangsbranschen som helhet.

Projektet Creative Business Finland vid Business Finland, vilket avses i regeringsprogrammet, har med hjälp av flera utredningsarbeten kartlagt hindren för tillväxt och sysselsättning i företag inom de kreativa branscherna. Centrala hinder för uppkomsten av nya arbetsplatser är övergången till nya verksamhetsmodeller inom hela den kreativa ekonomin till följd av den snabbt framskridande omvälvningen. På basis av detta borde satsningarna styras till att identifiera nya yrken och kompetensområden samt till ett tätare samarbete mellan arbetsgivare och läroanstalter.

På basis av utredningen inleddes en dialog mellan arbetsgivarna inom den audiovisuella branschen och medierna samt läroanstalterna hösten 2020. Med hjälp av detta har man redan kunnat förnya nätverken och utbildningen i samarbete med både Utbildningsstyrelsen och NTM-centralerna så att de motsvarar arbetslivets behov. Motsvarande samarbete behövs också med andra kreativa och kulturella branscher. Arbets- och näringsministeriets branschspecifika näringspolitiska arbete inom den kreativa ekonomin fortsätter att bygga upp nätverken och dialogen tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet och aktörerna inom sektorerna. För att förbättra arbetslivets kvalitet är det också viktigt att stärka kompetensen inom produktion och ledning.

Coronapandemin som började i början av 2020 tvingade aktörer inom de kreativa branscherna att snabbt utveckla nya sätt att nå publiken och få nytt arbete för att återhämta sig från coronapandemin. Digitala tjänster och nya arbetsformer är en viktig del av denna förnyelse. Uppnåendet av målen förutsätter bland annat att samarbetet mellan strukturerna inom de kreativa branscherna och olika aktörer i ett omfattande nätverk utvecklas så att det motsvarar kraven i en föränderlig verksamhetsmiljö.

I Finlands program för hållbar tillväxt 2021–2024, som finansieras av Europeiska unionen, genomförs åtgärderna i färdplanen för kreativ ekonomi både av Business Finland och undervisnings- och kulturministeriet. De centrala målen i åtgärdsprogrammen gäller särskilt de nya tillväxtmöjligheterna som digitaliseringen medför för de kreativa branscherna. Genom de första ansökningarna har man redan finansierat projekt vars mål är bland annat riksomfattande strukturell förnyelse av den audiovisuella branschen och musikbranschen för att erbjuda hållbara arbetsmöjligheter för experter inom de kreativa branscherna.

Av EU:s strukturfondsprogram som håller på att inledas är programmet för innovationskompetens inom kreativa branscher och kulturbranscher också ett centralt verktyg för att stöda identifieringen och förnyelsen av kompetensbehoven. Många arbetsmöjligheter och uppgiftsbeteckningar är nya och förutsätter att man skapar en ny ordlista för att möjliggöra matchningen mellan arbetstillfällen

och motsvarande kompetens. Dessa behov har identifierats inom de kreativa branscherna särskilt i fråga om innehåll som överförs till digitala plattformar inom den audiovisuella branschen, musik och design.

En förutsättning för hållbar sysselsättning är att företagen och andra aktörer inom branschen förnyas för att fungera i den omvälvande verksamhetsmiljön.

Helsingfors 22.4.2022

Näringsminister Mika Lintilä